

נ.צ: 16565.13335
גוש: 30313, 30315
הכרזת האתר: י-4023 עמ' 3870 9.7.92
IAA: 2623/0
רחוב: כביש מס. 1 (ירושלים-ת"א)
תאור כללי: שרידי מצודה, חורבות מבנים, מתקנים חקלאיים.
הקשר סביבתי: אתר בשטח פתוח

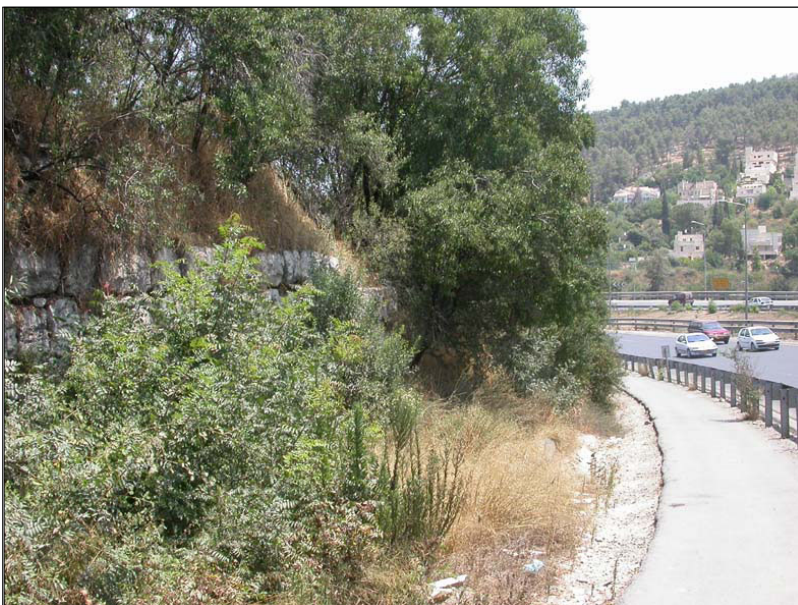
שמות אחרים: קלוניה

יעוד המקום: אתר ארכיאולוגי פתוח
בעלות: ?
מפעיל המקום: אין
שימוש כיום: ללא שימוש

גודל: כ-30 דונם
חפירות: אייזנברג ע', גרינהוט צ'
ניצפות: נמוכה
תיצפות: נמוכה

תאור הממצא/ים:

שרידי מבנה מהתקופה הצלבנית שמידותיו 15*30 מ'. עובי קירותיו: כ-4.5 מ'. המבנה שימש כבית חווה מבוצר. הקירות בנויים אבני גזית גדולות שחוזקו במלט. האבנים בפינות המבנה בעלות סיתות שוליים. אולם האורך המקומר שבקומת הקרקע (הקומה ששרדה) שימש ככל הנראה כמרתף. בסביבות האתר נחשפו ממצאים מתקופת הברונזה הקדומה. מתקופת הברזל נחשפו שרידי קיר רחב שיתכן והיה חלק מביצורי הישוב בתקופה זו. כן נמצאו מתקנים חקלאיים, מערות קברים, טראסות חקלאיות, קטעי פסיפס מהתקופה הביזאנטית ושרידי קירות הבנויים אבני גזית. באזור זה מצויים גם שרידים מהתקופה הערבית הקדומה של מבנה ששימש בחלקו למחסנים.

מוצא, מבנה צלבני

תקופות: ניאוליתית, ברונזה קדומה, ברזל, רומית, ביזאנטית, ערבית קדומה, צלבנית.

רמת השתמרות: נמוכה

ממצא מיוחד: ---

פוטנציאל לחפירה עתידית: 1, 2, 3, 4, 5

מידע נוסף:

שרידי המבנה הנ"ל מצויים סמוך למבנה ח'אן, שהוקם יהושע ילין בשנת 1871 והפך, עם יסוד מוצא, לבית כנסת של המושבה.

יחס אתר-סביבה:

האתר מצוי בצד מבנה בית הכנסת העתיק של מוצא ומוסתר ברובו בצמחיה. הפינה הדרומית מערבית של המצודה נראית בבירור וכך גם חלק מקירות המצודה. ניכרים שרידים נוספים מתחת למבנה בית הכנסת.

נגישות: גבוהה מאוד. האתר סמוך לכביש מס. 1.

שימור:

מצב השתמרות: בינוני/גרוע. לא בוצעו עבודות שימור באתר.

טכנולוגיות: בניית גזית.

מסקנות:

☐	ערך ארכיאול' מיוחד
☒	ערך היסטורי
☐	ערך דתי-תרבותי
☐	ערך אדריכלי/טכני
☒	מייצג תקופה
☒	ערך נופי
☐	נדירות
☐	רמת השתמרות
☐	מקבץ
☒	פגיעות

- יש לחשוף שוב, ככל שניתן, את השרידים מתוך הצמחייה העבותה.
- יש לבצע עבודות שימור באתר.
- לאחר חשיפת השרידים יש לפתח את האתר בצד בית הכנסת העתיק.
- ביצוע תחזוקה קבועה.
- הסדרת גישה נוחה.
- אין לאפשר הרחבה של הכביש באזור זה לכיוון האתר.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה: האתר ממוקם בסמוך לאתר הארכיאולוגי במוצא (אינו בנספח זה), וקרוב לימעלה רומאים' (29), חר' עין תלם (26), ליפתא (28).

יחירוץ היירווחית: נמורה, רמה עירונית

פינת המצודה, בניית גזית עם סיתות שוליים

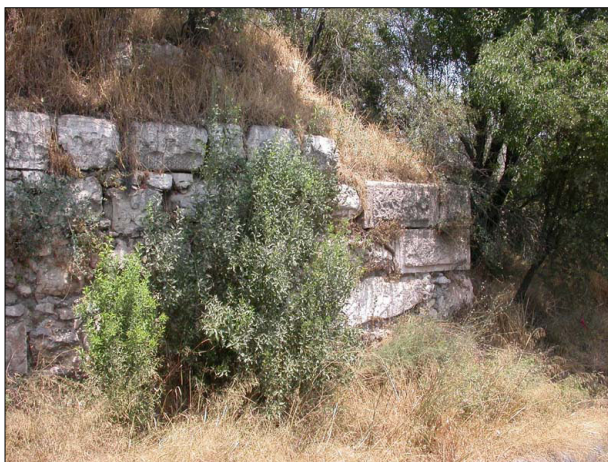
ביבליוגרפיה:

- סקר בנימין אתר מס' 291, 16-13/53/1, 291
 חדשות ארכיאולוגיות מח"מ"מ"ט 64-65
 חדשות ארכיאולוגיות 65-66 31
 חדשות ארכיאולוגיות 69-71 55-56

תאריך עדכון: קיץ 2003

ממלא הנתונים:

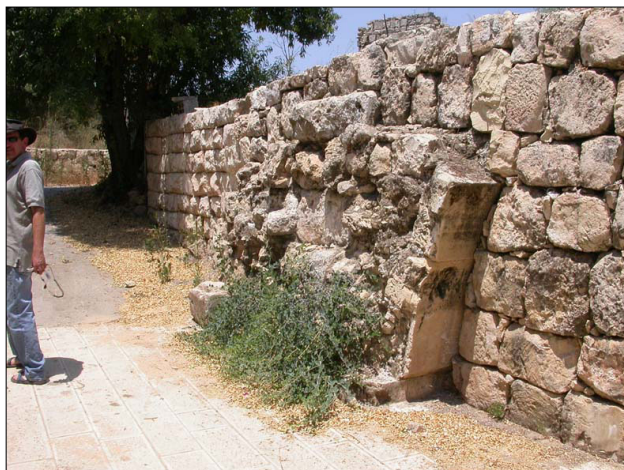
שחר פוני - אדריכל
יוחנן (גיון) זליגמן - ארכיאולוג

שרידי קירות המצודה

שרידי קירות המצודה

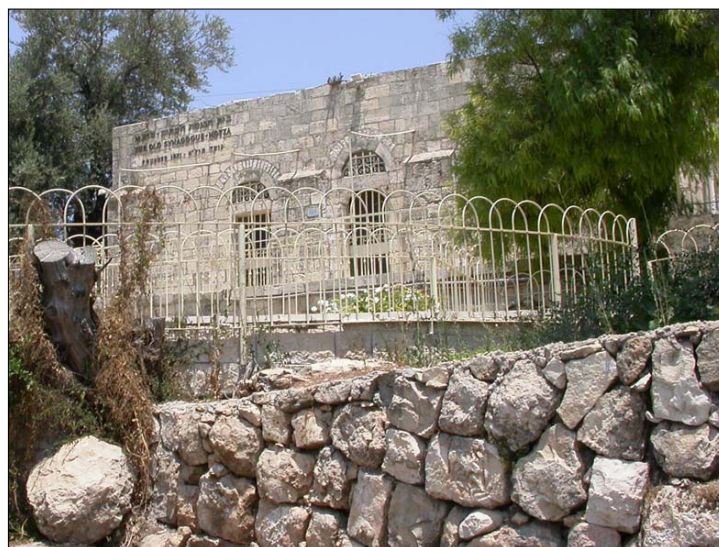
שרידי קירות

פינת המצודה

שרידי קיר ה"נחתד" ע"י מבנה החיאן
(ביה"כ)

מבנה החיאן (בית הכנסת העתיק של מוצא)